محمدرضا هادیلو
پرونده
جهادگران بدون مرز

«حرم تا حرم»
طرحی برای خدمات‌رسانی در آن سوی مرزها

گروه‌های جهادی برگرفته از جوانان و نوجوانانی هستند که برای رفع مشکلات مردم و به خصوص نیازمندان و خانواده‌های کم‌برخوردار پا به میدان می‌گذارند؛ جوانانی با حرکت‌های خودجوش که بدون هیچ چشمداشتی و تنها برای رضای خدا می‌خواهند گره از مشکلات مردم باز کنند. یکی از این گروه‌های جهادی به نام «شهید وفایی» در استان اردبیل فعالیت می‌کند؛ گروهی با دهها جهادگر که در اکثر حوزه و زمینه‌ها خدمات‌رسان است، به خصوص اجرای طرح پاکسازی «حرم تا حرم» که در خارج از مرزهای ایران به اجرا درآمده است. سرپرست این گروه جهادی، برادر یک شهید است؛ کسی که اعتقاد دارد هر کس باید در جایگاه و توان خود برای آبادانی میهن و شهر خود بدون هیچ چشمداشتی تلاش کند.

گروه جهادی «شهید وفایی» یکی از گروه‌هایی است که در کنار انجام فعالیت‌های عمرانی، چندین طرح مختلف را اجرا کرده است. طرح «خانه به خانه» در ایام کرونا و طرح پاکسازی «حرم تا حرم» که یک طرح برون‌مرزی است از جمله طرح‌های خاص این گروه به شمار می‌آید.

وقتی از نزدیک با اقدامات گروه‌های جهادی آشنا می‌شویم، قبل از هر چیز از خود می‌پرسیم که اینها چگونه سختی‌ها را پشت سر گذاشته و چرا بدون دستمزد و با وجود مشکلات فراوان همچنان پای کار و کمک به مردم مانده‌اند؟

■ یک دهه تلاش بی‌منت

عباس وفایی، سرپرست گروه جهادی «شهید وفایی» با وجود مشکلات و معضلات متعدد، این گروه را تأسیس کرد. گروه جهادی آنها از سال ۹۰ کار خود را شروع کرده و تا به الان فعالیت‌های مختلفی را در عرصه‌های مختلف و به خصوص فرهنگی و عمرانی به سرانجام رسانده است.

وفایی در مورد ایده و نظریه تشکیل این گروه جهادی می‌گوید: «دست‌گیری از افراد نیازمند و کمک به همشهریان یکی از آرزوهای ما بود، برای همین تصمیم گرفتیم یک گروه جهادی تشکیل دهیم. اکثر اعضای گروه از قشر ضعیف و طبقه پایین جامعه هستند و چون همه طعم محرومیت و سختی‌ها را چشیده‌ایم، پای کار آمدیم تا برای کمک به افراد نیازمند جامعه تلاش کنیم.»

وی با بیان اینکه ساخت یک خانه برای یکی از نیازمندان در حاشیه شهر به عنوان اولین فعالیت گروه‌مان بوده و بعد از آن به صورت حرفه‌ای فعال وارد کار شدیم، ادامه می‌دهد: «گروه جهادی را با حمایت خانواده و نزدیکان تشکیل دادیم و همچنان با کمک خیرین استان و دوستان مشغول محرومیت‌زدایی هستیم. این را هم بگویم که گروه جهادی «شهید وفایی» یکی از اولین گروه‌هایی است که در اردبیل آغاز به کار کرده است.»

وفایی دلیل نامگذاری گروه به نام «شهید وفایی» را هم اینطور توضیح می‌دهد: «به گفته مقام معظم رهبری زنده نگه‌داشتن نام و یاد شهدا کمتر از شهادت نیست و با اینکه این شهید از خانواده خودمان است اما ما این شهید را متعلق به همه می‌دانیم، بنابراین شهید بزرگوار این خانواده، تنها برادر من و شهید ما نیست. در طول تمام این سال‌ها، تلاش کرده‌ایم نام و یاد شهید بزرگوارمان را با انجام کارهای خیر و خداپسندانه زنده نگه داریم.»

سرپرست گروه جهادی «شهید وفایی» به نظم درون گروه و سن و سال اعضا گریزی می‌زند و تصریح می‌کند: «با ایجاد نظم در پیشبرد بهتر کارها و فعالیت‌های گروه، کارگروه‌هایی را تعریف و وظایف هر کارگروه را مشخص و ابلاغ کردیم. به نظر اعضا یکی از دلایل موفقیت و رسیدن به اهداف تعریف‌شده، ایجاد نظم و مشخص شدن وظایف افراد و اعضاست، بنابراین جهت ایجاد یک روند مشخص، کارگروه‌ها ابتدا برنامه‌ریزی می‌کنند و سپس فعالیت‌ها آغاز می‌شود. گروه جهادی شهید وفایی، ۱۱ کارگروه دارد که اعضای هر کارگروه ۵۰ الی ۶۰ نفر است. می‌توانم بگویم در این گروه محدودیت سنی وجود ندارد، به طوری که در گروه ما از نوجوان ۱۳ ساله تا مرد ۶۵ ساله فعالیت دارند.»

■ حرم تا حرم، طرحی برون‌مرزی

کارها و خدمات‌رسانی‌های گروه جهادی شهید وفایی به حوزه و بخش خاصی محدود نمی‌شود. آبرسانی و سدسازی در روستاها و مناطق محروم، مرمت مزار شهدا، تهیه و توزیع بسته‌های معیشتی و نوشت‌افزار برای خانواده‌ها و کودکان نیازمند و همین‌طور اجرای طرح خانه به خانه از جمله اقدامات جهادگران فعال در این گروه است.

طرح پاکسازی حرم تا حرم که یک فعالیت برون‌مرزی است هم از جمله اقدامات خاص گروه به شمار می‌آید.

توزیع ۲۰ هزار بسته معیشتی با حمایت بسیج سازندگی استان نیز از فعالیت‌های گروه شهید وفایی است.

اما نکته بسیار مهم این است که در حال حاضر ۱۴ هزار نفر در سطح استان اردبیل تحت پوشش این گروه قرار دارند.

گروه جهادی شهید وفایی طرح خانه به خانه را همزمان با همه‌گیری کرونا آغاز کرد؛ طرحی که به گفته سرپرست این گروه، ضدعفونی معابر و اماکن عمومی و همچنین توزیع اقلام بهداشتی از جمله مواد ضدعفونی، ماسک و دستکش در میان شهروندان در دستور کار قرار گرفت و هدف از اجرای آن، جلوگیری از گسترش کرونا در سطح استان بود.

وفایی می‌گوید: «در کنار این طرح، به کمک خیرین استان و سازمان بسیج توانستیم بسته‌های معیشتی متعددی را در بین خانواده‌هایی که به دلیل بیماری کرونا مشکلات معیشتی داشتند، پخش کنیم.»

برای اطلاع از یک کار کاملاً ویژه باید سه سال به عقب بازگردیم، یعنی سال ۹۸؛ اولین باری که طرح پاکسازی حرم تا حرم آغاز شد.

سرپرست گروه جهادی شهید وفایی در مورد این طرح می‌گوید: «در شروع کار، نفراتی که در این طرح مشارکت داشتند کم بودند اما رفته‌رفته تعداد کسانی که خواستار فعالیت شدند، بیشتر شد. طرح حرم تا حرم، یک اقدام فرهنگی است که به مرور موفق شدیم آن را گسترش دهیم. امسال که این طرح در اربعین حسینی اجرا شد، با افتخار می‌گوییم حدود ۴۰ جهادگر فقط در کشور عراق مشغول اجرای امور بودند.»

وی در مورد جزئیات طرح تصریح می‌کند: «طرح پاکسازی حرم تا حرم، این گونه است که ما مسیر و معابری را که زائران از آنجا عبور می‌کنند، پاکسازی و تمیز می‌کنیم. این پاکسازی باعث می‌شود زائران هم با دیدن صحنه از ریختن زباله در مسیر خودداری کنند. جالب است بدانید بسیاری از زوار با دیدن این صحنه که ما خادم‌الحسین(ع) هستیم و آنجا مشغول نظافت هستیم، آمدند و به ما کمک کردند.»

> گروه جهادی شهید وفایی، ۱۱ کارگروه دارد که اعضای هر کارگروه ۵۰ الی ۶۰ نفر است. در این گروه محدودیت سنی وجود ندارد، به طوری که از نوجوان ۱۳ ساله تا افراد ۶۵ ساله برای خدمات‌رسانی در عرصه‌های مختلف همیشه حاضر هستند

این جهادگر در مورد نحوه شناسایی و جذب افراد در گروه می‌گوید: «تبلیغ و جذب افراد در گروه ما به صورت درون گروهی است، یعنی خود اعضا به افرادی که می‌شناسند گروه را معرفی و از فعالیت‌های جهادی می‌گویند و آنها اگر رضایت داشتند، عضو می‌شوند. در طرح پاکسازی حرم تا حرم افرادی که آنجا بودند وقتی ما را می‌دیدند برای کمک می‌آمدند، در واقع انجام کارهای فرهنگی در جامعه هم باعث معرفی گروه و جذب افراد جدید می‌شود.»

تأمین مالی، نیاز دیگری است که سرپرست گروه جهادی شهید وفایی در مورد نحوه به دست آوردن این منابع می‌گوید: «بیشتر این منابع را افراد خیر کمک می‌کنند و دست ما را می‌گیرند، البته جا دارد از بسیج سازندگی سپاه هم تشکر کنیم که در این راه همراهی می‌کنند.»

وی ادامه می‌دهد: «جای تأسف دارد، مسئولان با اینکه دیدارهایی با ما داشتند اما هیچ کمکی نکردند و تنها به حرف و شعار بسنده کردند. گروه‌های جهادی برای تداوم فعالیت‌های خود نیاز به همراهی و حمایت مادی و معنوی دارند که متأسفانه در سطح استان اردبیل هیچ کدام از این اقدامات انجام نمی‌شود.»

به گفته وفایی، برای اینکه تعداد گروه‌های جهادی در جامعه بیشتر شود، لازم است مسئولان پای کار بیایند و از گروه‌های موجود حمایت کنند. نباید حمایت‌ها فقط در صدور مجوز خلاصه شود. بدون شک اگر همه یکدل شوند، جوانان بیشتری به این سمت خواهند آمد.

■ خیرین بیشتر از مسئولان پای کار هستند

گروه جهادی شهید وفایی در سال گذشته ۵۰۰ بسته نوشت‌افزار بین دانش‌آموزان نیازمند توزیع کرد و امسال هم چندین بار این کار را انجام داده است و همچنان ادامه خواهد داشت، ضمن اینکه ایجاد زمینه‌های شغلی برای جوانان استان در برنامه‌های آینده گروه جای دارد که به گفته خودشان اگر مشکلات حل شود، حدود ۹ هزار شغل ایجاد می‌شود.

سرپرست گروه جهادی شهید وفایی با بیان اینکه خیرین در فعالیت این گروه نقش زیادی دارند، می‌گوید: «اگر خیرین نبودند نمی‌توانستیم اقدامات خیر و خداپسندانه انجام دهیم. به عنوان مثال به کمک خیرین موفق شدیم در مناطق محروم افراد نیازمند را توسط پزشکان گروه جهادی معاینه و داروهای‌شان را تهیه کنیم. همچنین به کمک همین افراد در بحث کمک به زندانیان توانستیم چندین زندانی جرائم غیرعمد و مالی را از پشت میله‌های زندان آزاد کنیم.»

وی اشاره‌ای به یکی از خاطرات شیرین حین فعالیت می‌کند و در مورد آن می‌گوید: «یک روز در حالی که بسیار کار کرده بودیم و خسته بودیم، دیدیم که چند نفر نظامی که پاسدار بودند، آمدند و زمانی که خستگی و وضع ما را دیدند رو به ما کردند و احترام نظامی گذاشتند که آن خاطره شیرین‌ترین و جالب‌ترین خاطره طول فعالیت جهادی‌مان است.»

این جهادگر گریزی به کارهای فرهنگی و عمرانی گروه می‌زند و ادامه می‌دهد: «از پروژه‌های عمرانی می‌توان به ساخت چهار خانه اشاره کرد که در مناطق محروم ساخته‌ایم و همین طور ساخت سیل‌بند در روستای گلی، البته یکی از فعالیت‌های مهم گروه جهادی شهید وفایی، ساخت منبع آب در روستای چراغ‌باغ است که راهی بسیار سخت و صعب‌العبور داشت و کار را به شدت سخت کرده بود. از اقدامات فرهنگی گروه هم می‌توان به برگزاری مراسم شعر به کمک آستان قدس رضوی و همین‌طور برگزاری جشن تکلیف در پارک معلم اشاره کرد.»

وفایی با تأکید بر اینکه اگر زمان به عقب برمی‌گشت باز هم این فعالیت‌ها را انجام می‌دادم، می‌گوید: «من اعتقاد دارم در این راه ما از هر چه دست کشیدیم و گذشتیم، چندین برابرش به خودمان برگشته است.»

خدمات‌رسانی ۴۸۰ پزشک جهادگر در مناطق محروم قم

خدمات‌رسانی جهادگران در حوزه‌های مختلف همیشه حائز اهمیت بوده است اما موضوع بهداشت و درمان بیش از موارد دیگر می‌تواند در بهبود و سلامت خانواده‌ها کمک کند. بر همین اساس ۴۸۰ پزشک جهادگر سلامت در قالب طرح شهید رهنمون به مناطق کم‌برخوردار استان قم رفتند تا علاوه بر ویزیت خانواده‌های محروم، دارو و دیگر لوازم مورد نیاز آنها را به صورت رایگان تأمین کنند.

گذر

پیرو منویات مقام معظم رهبری، بسیج جامعه پزشکی قم متشکل از ۱۵ گروه جهادی ۱۰ نفره در قالب طرح شهید رهنمون در مناطق محروم شهری و روستایی این استان حاضر شدند تا در زمینه‌های مختلف به خدمات‌رسانی بپردازند. در همین رابطه مدیر امداد و درمان سازمان بسیج جامعه پزشکی سپاه امام علی‌بن‌ابیطالب(ع) قم با بیان اینکه طرح شهید دکتر رهنمون با هدف ویزیت و تأمین رایگان داروی بیماران اجرایی می‌شود، می‌گوید: «چهل‌وچهارمین مرحله از این طرح با اعزام پزشکان متخصص به امامزاده جعفر شهید(ع) واقع در خیابان شاه ابراهیم قم انجام شد. محمد نادعلی با اشاره به اینکه ۴ هزار و ۷۰۰ نیروی بسیجی در سازمان بسیج جامعه پزشکی استان فعالیت می‌کنند که از این تعداد ۴۸۰ نفر پزشک جهادگر هستند، ادامه می‌دهد: «جهادگران سلامت در این طرح با همکاری نهادهای مسئول در حوزه سلامت از جمله کانون‌های بسیج جامعه پزشکی، سپاه، دانشگاه علوم پزشکی و بهداشت و درمان و با شناسایی نیازهای درمانی مناطق کم‌برخوردار به صورت یک روز در ماه خدمات پزشکی و سلامت ارائه می‌دهند.»

وی به چگونگی تأمین هزینه‌های داروی بیماران در این طرح گریزی می‌زند و تصریح می‌کند: «تیم شهید رهنمون در بیمارستان علی‌بن‌ابیطالب(ع) سپاه پیرو تفاهمنامه با مرکز افق حرم مطهر امامزاده موسی مبرقع(ع) داروهای بیماران نیازمند را از محل موقوفات بیمارستان سیدمحمد فاطمی و مزار مقدس شیخان و مابقی را با مشارکت خیران تأمین می‌کند.»

مدیر امداد و درمان سازمان بسیج جامعه پزشکی استان قم با اشاره به اقدام خداپسندانه برخی پزشکان جهادگر در تأمین داروهای نیازمند ادامه می‌دهد: «از تقبل هزینه عینک گرفته تا انجام جراحی به صورت رایگان از جمله اقدامات این جهادگران و پزشکان بی‌ادعا بوده است.» به گفته نادعلی، مردم و خیران نیک‌اندیش برای مشارکت در تأمین هزینه داروی بیماران نیازمند می‌توانند با مراجعه به کانون بسیج جامعه پزشکی در مراکز درمانی، گامی در جهت کاهش آلام بیماران نیازمند بردارند. لازم به ذکر است شهید دکتر رهنمون، مسئول بیمارستان‌های صحرایی در دوران دفاع مقدس، اسفند ماه سال ۶۲ در حال خدمت‌رسانی در بیمارستان صحرایی خاتم‌الانبیا در منطقه طلاییه شربت شهادت را نوشید.

آبرسانی به ۴۶ روستای سیستان‌وبلوچستان در عرض ۱۵ ماه

همزمان با آغاز تنش آبی در تابستان سال ۱۴۰۰ در استان‌های گرم و خشک کشور از جمله سیستان‌وبلوچستان، جمعیت امام رضایی‌ها در قالب پروژه «سرزمین آباد» با یک برنامه‌ریزی بلندمدت و با پشتوانه کمک‌های مردمی و استفاده از ظرفیت اجتماعی شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی به کمک هموطنان رفتند و در سه فاز عملیاتی اقدام به آبرسانی به ۴۶ روستای این استان کردند.

نگاه

با توجه به خشکسالی‌های پی‌درپی در نتیجه کاهش نزولات آسمانی و همچنین عدم‌دسترسی برخی از روستاها به آب آشامیدنی سالم، ضرورت آبرسانی دائم به مناطق مختلف استان سیستان‌وبلوچستان بیش از پیش احساس می‌شد. بر همین اساس، جمعیت امام رضایی‌ها با تکیه بر تجارب قبلی خود در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۴۰۰ در استان خوزستان در موضوع آبرسانی به روستاها، به میدان آمد تا در حد توان خود دغدغه مردمان این دیار در زمینه تأمین آب آشامیدنی را برطرف کند. در عملیات آبرسانی به روستاهای سیستان‌وبلوچستان در فاز اول توسط گروه فنی و مهندسی جمعیت امام رضایی‌ها در تابستان سال ۱۴۰۰، در مدت کمتر از ۶۰ روز تأمین آب آشامیدنی پایدار و اتصال به منابع تأمین مطمئن اجرای شبکه و خطوط فرعی ۱۲ روستا در شهرستان‌های دشتیاری و چابهار و اصلاح و توسعه شبکه آب‌آشامیدنی و خطوط فرعی شش روستا در شهرستان نیمروز محقق شد.

در این مرحله روستاهای ملابخش جدگال، باغ درمحمد، جان محمددرکاله، احمد جدگال، فتی محمد درکشیده، عبدالرحمن درفشه، میرآباد، پتی، پیر بخش سویک، شیخ اسماعیل یزدان‌پناه و نوحانی شکربازار در بخش مرکزی چابهار، روستای ربورزهی در شهرستان دشتیاری و روستاهای قائم آباد، الری، فقیر لشکری، کچیان، حیدرآباد فتح‌الله، چهار روستا هم عرض صفر اربابی، دهنو، پشت ادیم و حسین آذرنگ شهرستان نیمروز به شبکه آب شرب دائمی و سالم متصل شدند. در ادامه و در راستای تأمین آب شرب پایدار و اتصال به منابع تأمین مطمئن، در فاز دوم و در زمستان سال ۱۴۰۰ اجرای شبکه و خطوط فرعی هفت روستا شامل گارفقیر، زیندان بالا، زیندان پایین، پیرمحمدبازار گبولانی، تینک، سایانی و کنوری در شهرستان‌های دشتیاری و چابهار و اصلاح و توسعه شبکه آن انجام شد. جمعیت امام رضایی‌ها که از مشارکت‌های مالی خیرین مردمی و صاحبان صنایع برخوردار بود، در سال ۱۴۰۰ از طریق لوله‌کشی به ۲۶ روستا آبرسانی دائم کرد. پس از این مرحله و با آغاز فاز سوم پروژه سرزمین آباد، آبرسانی به ۲۱ روستای استان سیستان‌وبلوچستان در دستور کار جمعیت قرار گرفت. در این فاز عملیاتی در تابستان سال ۱۴۰۱ به روستاهای امام بخش کلو، ملابخش پی کن، تاج محمد پاهنگ، حسین بازار (رحیم‌داد)، اسلام آباد گندو، مولوی محمدبازار گبولانی کرمبل بخشی، کرمبل کمیسا، کرمبل فقیر، کرمبل خداداد، کرمبل رمضان، نوریس، داد رحمان جدگال، نورمحمد خانزهی، پتی پایین، مروبازار، صابک بازار، سلیمان بازار، سومارزهی و سینا چو و روستای پتی شهرستان‌های دشتیاری و چابهار آبرسانی شد.

عزم امام رضایی‌ها برای رفع تشنگی از روستاهای سیستان‌وبلوچستان